

WILENIUS BÅTVARV

Wilenius båtvärv ry:n ja Wileniuksen perinnetelakan toimintaa tukevat kirjeet, suositukset ja kannanotot 2019-2022:

- Museovirasto lausunto 14.9.2022
- Porvoon museo tukikirje Porvoon museo tukikirje 15.9.2022
- Suomen Puuveneilijät ry suosituskirje 24.04.2022
- Hamarin purjehtijat ry. tukikirje 9.6.2022
- Merikeskus Forum Marinum tukikirje 28.8.2019
- Borgå Segelsällskap BSS tukikirje 27.8.2019
- Borgå Navigationsklubb BNK tukikirje 28.8.2019
- 8mR-liitto tukikirje 27.8.2019
- 6mR-liitto tukikirje 26.8.2019
- Borgå Ådal tukikirje 25.8.2019
- Meripartio Porvoon Pooki tukikirje 29.8.2019
- Porvoon Kipparit tukikirje 26.8.2019
- Ympäristöneuvos Jukka-Pekka Flander tukikirje 30.8.2019

Lausunto

14.09.2022

MV/66/05.03.00/2022 1 (2)

Wilenius bätvarv ry
Kokonniementie 6
06100 PORVOO

Viite

Asia

PORVOO, Wileniuksen telakan kehittämissuunnitelma

Museovirasto on käsitellyt Porvoossa, Porvoonjoen länsirannalla sijaitsevan ns. Wileniuksen telakan (Wilenius Bätvarv) kulttuurihistoriallista arvoa koskevan asian, ja esittää pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

Telakka tunnetaan Wileniuksen telakkana, sen vuodesta 1932 omistaneen Ludwig Wileniuksen mukaan. Museoviraston käytössä ei ole yksityiskohtaisia tietoja telakan sekä veneveistämön varhaisvaiheista. Nykyiset puiset hallirakennukset ovat ilmeisesti vuosilta 1919 ja 1924. Veneveistämö ja telakkatoiminta ovat sinänsä tätä vanhempia. Laivanrakennus- ja veneveistämötoimintaa harjoitettiin Porvoon vanhankaupungin tuntumassa varmuudella ainakin jo keskiajalla.

Telakka- ja laivanrakennusperinnettä Porvoossa jatkaa enää Wileniuksen telakka. Sen toiminta on viimeistään 1930-luvulta alkaen keskittynyt korkeatasoisiin puisiin huvi- ja kilpapurjeveneisiin. Useat veneet suunnitteli yksi aikansa tunnetuimmista konstruktööreistä, porvoolainen laivanrakennusinsinööri Gösta Kyntzell, jonka Porvoossa rakennettuja puisia purjeveneitä on säilynyt arvostettuina perinne- ja käyttöveneinä sekä Suomessa että ulkomailla. Kulussa olevat puuveneet yhdessä ne rakentaneen pienimittakaavaisen telakan kanssa muodostavat kokonaisuuden, jolla on huomattavaa kulttuurihistoriallista ja kulttuurista merkitystä, myös kansainvälisesti. Tämä perustuu niin yli 400 :aan telakalla valmistuneeseen puuveneeseen kuin telakan nykyiseen merkitykseen veneiden talvisäilytyksessä, hoidossa ja korjaamisessa sekä siinä vaadittavan osaamisen ylläpitämisessä.

Museoviraston näkemyksen mukaan Wileniuksen telakan aluetta koskevan suunnittelun ja kehittämistoimenpiteiden tärkeimpänä tavoitteena tulisi olla veistämön käyttömahdollisuuksien turvaaminen myös tulevaisuudessa, toiminnan alkuperäinen luonne ja mittakaava säilyttäen. Telakka-alueen suunnittelun ja kehittämisen tulee perustua rakennusten historiallisen olemuksen ja ominaispiirteiden vaalimiseen sekä niiden lähiympäristön kehittämiseen siten, että kokonaisuus säilyy osana Porvoonjokilaakson maisemaa. Wilenius Bätvarv ry:n telakan tontille esittämä, asemakaavan ja ympäristön huomioiva lisärakentaminen telakkatoiminnan tarpeisiin on perusteltua.

Wileniuksen telakan luonne ja toiminta on säilytettävä. Telakan toiminta turvaa osaltaan jokiympäristön ominaispiirteet ja kulttuuriympäristön omaleimaisuuden. Mahdollisuus puurakenteisten purje- ja muiden huvi- tai kilpaveneiden esittelemiseen, säilyttämiseen ja korjaamiseen telakalla on merkityksellistä koko maan veneilyhistorian ja -kulttuurin vaalimiselle. Veneveistämötoiminnan kehittäminen klassisten puuveneiden säilytys- ja restaurointikeskuksena tukee erinomaisella tavalla veistämön säilymistä toimivana

kokonaisuutena varmistaen samalla keskiajalta lähtien jatkuneen veneenrakennusperinteen säilymisen Porvoon kaupungin länsirannalla autenttisessa ympäristössään

Yli-intendentti

Sirkkaliisa Jetsonen

Erikoistutkija

Hannu Matikka

Tiedoksi Porvoon museo

Wilenius Båtvarv ry.
c/o Marikki Hakola

Porvoon museon tukikirje Wileniuksen telakan kehittämiseen

Laivanrakennuksella ja veneenveistämisellä on pitkä perinne Porvoossa, ulottuen keskiajalle asti. Laajaa puisten purjealusten rakentamista harjoitettiin Porvoossa vielä sotakorvausvuosina. Telakka- ja laivanrakennusperinnettä Porvoossa on jatkanut enää nykypäivään Wileniuksen telakka, jonka perusti Ludvig Wilenius vuonna 1932 Porvoonjoen länsirannalla sijainneisiin rakennuksiin.

Telakan toiminta keskittyi 1930-luvulta alkaen korkeatasoisiin puisiin huvi- ja kilpaveneisiin ja sen kulta-aika ajoittuu 1950–1960-luvuille. Kaikkiaan Wileniuksen telakalla tuotettiin vajaat 450 alusta monikymmenjalkaisista meriristeilijöistä merivoimille rakennettuihin vaneriveneisiin. Aikoinaan telakka oli yksi tärkeimpiä huviveneiden valmistaja maassamme. Purjeveneitä telakalla rakennettiin satakunta. Maailmanmainetta näistä saivat etenkin porvoolaisen Gösta Kyntzellin (1882–1961) suunnittelemat veneet.

Telakkaan on kuulunut olemassa olevien venehallien lisäksi veistämö, paja, kaksi vesillelaskuluiskaa, laitureita ja mastonosturi. Porvoonjoen rannassa olleista veistämöistä Wileniuksen telakka on viimeinen ja sen hallit ovat edelleen alkuperäisessä käytössään veneiden korjauksessa ja säilytyksessä. Porvoossa teollisuutta on sijainnut pitkään nykyisellä keskusta-alueella ja Porvoonjoen rannassa. Ainoastaan Wileniuksen telakka jatkaa tätä perinnettä. Lisäksi telakan rakennukset ovat viimeiset länsirannalla sijainneista useista puurakenteisista varastohalleista. Wileniuksen telakan kulttuurihistoriallinen merkitys koostuu merkittävästä teollisuus- ja käsityöläishistoriasta sekä katkeamattomasta käyttöhistoriasta. Lisäksi sillä on maisemallisista arvoja Porvoonjoen rantamaisemassa.

Porvoon museo katsoo, että Wileniuksen telakan rakennuskannan vaaliminen ja käyttömahdollisuuksien turvaaminen on ensisijaisen tärkeää. Yhteisenä tavoitteena tulee olla monikerroksisen, Porvoon historiallista kehitystä kuvaavan kaupunkikuvan säilyminen.

Johanna Lehto-Vahtera
Museonjohtaja

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Arvoisat Porvoon kaupungin edustajat!

Wilenius Båtvarv ry:n aktiivit pyysivät yhdistykseltämme tätä suosituskirjettä ja erittäin mielelläni sellaisen heille yhdistyksemme puolesta kirjoitin.

Suomen Puuveneilijät ry on Suomen suurin puuveneilyn ja puuveneilijöiden yhdistys. Yhdistyksemme perustettiin 26 vuotta sitten ja jäseniä yhdistyksessämme on tällä hetkellä jo yli 700. Olemme aktiivinen asiallisen ja ajanmukaisen puuveneen hoitotaidon levittämisessä, järjestämme puuveneen hoitokursseja, puuveneilytapahtumia ja julkaisemme Puupaatti-jäsenlehteä. Teemme aktiivista yhteistyötä veneveistäjien, Museoviraston ja puuvenetelakoiden, kuten Wileniuksen venetelakan kanssa.

Suomen monisatavuotinen puuvenekulttuuri kesti 60/70-lukujen muovivenevallankumouksen ja elää nyt uutta renessanssiaan. Klassinen puinen purjevere on estetiikan taidonnäyte ja nykyajassa myös ekologisuuden ilmentymä. Moni Suomessa purjehtiva klassinen puuvene on syntynyt Wileniuksen veistämöllä. Veistämö nousi ykkössijalle huviveneiden valmistajana, kun maineikas Turun Veneveistämö alkoi hiipua 30-luvulla. Wileniuksen telakka on edelleen toiminnassa, keskittyen ensisijaisesti telakalla rakennettujen puuveneiden kunnostustöihin ja ylläpitoon. Tähän päivään mennessä Wileniuksella on rakennettu noin 430 venettä, 40-jalkaisesta meriristeilijästä Puolustusvoimien vaneriveneisiin. Vuonna 2012 Museovirasto myönsi telakalle 20 000 euron apurahan telakan koneiden kunnostukseen.

Kotkassa on merikeskus Vellamo ja Sapokan puuvenelaituri, Turussa on Forum Marinum ja Åbo Båtvarfin perinnettä jatkava Ruissalon Telakka, Helsingissä on Lindgrenin puuvenetelakka ja HSS:n klassikkolaituri. Merikaupunki Porvoolla on yhtä rikas puuveneilyn historia, johon vuodesta 1932 lähtien on kuulunut Wileniuksen puuvenetelakka, alkuvaiheessa 20 hengen työllistäjänä ja nyt puuvenekulttuurin ja historian vaalijana. 4.9.2021 pidettyyn Porvoon puuvenepäivään Wileniuksen telakalla ja Hamarissa osallistui 33 puuvenettä ja 600 innostunutta kävijää.

Wilenius Båtvarv ry:n toiminnan suunnittelua rajoittavat lyhyet vuokrasopimukset telakka-alueesta Porvoon kaupungin kanssa. Yhdistyksen talous on perustunut veneiden talvisäilytyksestä perittäviin maksuihin. Yhdistys on valmistellut suunnitelman laiturien kunnostamistyön jatkamiseksi ja veneiden korjaushallin rakentamiseksi. Lyhyiden vuokrasopimusten takia yhdistys ei pysty hakemaan ulkopuolisia avustuksia, joilla tällaista kehityshankkeita voitaisiin edistää.

Wilenius Båtvarv ry ja sen aktiivit tekevät arvokasta kulttuurihistoriallista työtä ja kehittävät talkootyöllään yhtä Porvoon kaupunkikeskustan suosituimmista nähtävyyksistä sekä kaupunkilaisia että veneillä ja autoilla saapuvia turisteja ajatellen. Porvoon merikaupunkihistorian ja -imagonkin kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää mahdollistaa tämän toiminnan jatkuminen ja Wileniuksen telakan alueen kehittäminen palvelemaan sekä klassisilla puuveneillä purjehtivia että niiden ystäviä. Vain pitkäaikaisempi vuokrasopimus telakka-alueesta voi luoda pohjan toiminnan kehittämiseksi.

Puuveneilyterveisin,

Harri Kiljander, Suomen Puuveneilijät ry puheenjohtaja
040 5060 007 | puuveneilijat@gmail.com

Hamarin purjehtijat ry osoittaa täyden tukensa perinteisen Wileniuksen telakan toimintaa nykyään pyörittävälle Wilenius båtvarv ry:lle.

Hamarin purjehtijat ry on vuonna 2020 perustettu porvoolainen pursiseura. Edistämme purjehdus- ja veneilyharrastusta sekä vahvistamme ainutlaatuisen Porvoon saaristoluonnon, paikallisen historian ja kulttuurin arvostusta. Toiminnassamme korostuu yhteinen tekeminen, viihtyminen, yksilöiden kunnioittaminen ja toisilta oppiminen. Olemme nopeasti nousseet merkittäväksi paikalliseksi toimijaksi. Meillä on tällä hetkellä yli 80 jäsentä ja venerekisterissämme on yli kaksikymmentä venettä.

Hamarin purjehtijat ry ei ole yksin puuveneseura, mutta noin puolet rekisterissämme olevista veneistä on perinteisiä puuveneitä. Yksi Hamarin purjehtijoiden lipun alla purjehtivista veneistä on paikallista Wileniuksen tuotantoa. Porvoolla on rikas puuveneperinne ja edelleen elinvoimainen alan harrastajakunta. Wileniuksen telakka on yksi Porvoon veneilyhistorian kulmakivistä ja ainoa jäljellä oleva suora ikkuna yli satavuotiaaseen perinteeseen. Hamarin purjehtijat näkee, että Wilenius båtvarv ry:n toteuttama telakkatoiminta ylläpitää perinteitä tärkeällä tavalla. Puuveneet eivät ole vain historiaa – ne ovat osa nykyhetkeä ja tulevaisuutta.

Hamarin purjehtijat ry pitää tärkeänä meren ja veneilyn jakamista ihmisille. Toimintamme keskiössä on ”meri kuuluu kaikille” -ajatusmalli. Järjestämme monipuolisesti erilaisia tapahtumia niin jäsenillemme kuin myös muulle yleisölle. Vuonna 2021 yksi suurimmista projekteistamme oli yhdessä Wilenius båtvarv ry:n kanssa järjestetty Porvoon puuvenepäivä Wileniuksen telakalla. Puuvenekulttuurin ja -ymmärryksen jakaminen on tärkeää alan jatkuvuuden kannalta ja avaa ihmisille myös uuden näkökulman paikalliseen historiaan. Tapahtumassa oli hienoa nähdä, miten monia telakka ja puuveneet kiinnostivat – päivän aikana kävijöitä oli yli kuusisataa. Hamarin purjehtijat jatkaa yhteistyötä Wilenius båtvarv ry:n kanssa eri tapahtumien merkeissä ja Porvoon puuvenepäivä 2022 on jo päätetty järjestää 10.9.2022

Wilenius båtvarv ry tekee osaltaan tärkeää työtä porvoolaisen meriperinteen ylläpitämiseksi ja jakamiseksi ja mahdollistaa puuvenekulttuurin toteutumista Porvoon jokirannassa. Meri on tärkeä osa Porvoon imagoa ja Wileniuksen telakka ainutlaatuinen tapa tuoda se suoraan keskelle kaupunkia. Hamarin purjehtijat toivoo, että Wilenius båtvarv ry ylläpitää jatkossakin perinteisen telakan toimintaa ja että toiminnan edelleen kehittäminen mahdollistuu pidemmän vuokrasopimuksen kautta.

9.6.2022 Hamarin purjehtijat ry:n puolesta:

Adele Kotsalo, kommodori
kommodori@hamarinpurjehtijat.fi

LAUSUNTO

WILENIUKSEN VENEVEISTÄMÖN TOIMINNAN JATKAMINEN

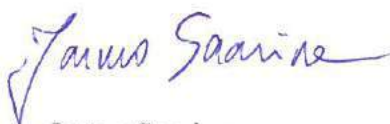
Saamani tiedon mukaan Porvoon kaupunki on pakkolunastanut entisen Wileniuksen telakan ja etsii nyt operaattoria hoitamaan sitä sekä telakan alueeseen liittyvää, suunnitteilla olevaa vierasvenesatamaa ja laskettelukeskusta.

Wileniuksen telakka on ollut maamme merkittävimpiä puuveneveistämöitä. Sen tuotanto on ollut runsas ja monipuolinen. Kaikkiaan n. 430 venettä: useimpien köliveneluokkien kilpaveneitä, matkaveneitä, moottoriveneitä sekä sodan aikana vanerisia syöksy- ym. veneitä Puolustusvoimille. Wileniuksen telakan tuotteilla on osallistuttu olympialaisiin sekä MM- ja EM-kisoihin.

Pitkään telakka on keskittynyt lähinnä puuveneiden korjaukseen ja talvisäilytykseen. Sen suojassa on jatkuvasti ollut sekä omia tuotteita että muualla rakennettuja klassikkoveneitä.

Klassikkoveneet ovat osa yhteistä kulttuuriperintöämme. Suomen merimuseo ja Forum Marinum ovat tallentaneet niitä kokoelmiinsa, mutta suurin osa veneistä on yksityisten omistuksessa. Museoviraston perinnealusrekisteri myöntää vuosittain avustuksia myös veneiden kunnostukseen. Summat eivät ole suuria ja edellyttävät myös omaa rahoitusta. Veneitä on kuitenkin saatu säilymään tällä tavalla. Olennainen apu siinä on ollut sopivien kunnostus- ja säilytystilojen saaminen. Avustuksia on myönnetty myös muutamille telakoille. Wileniuksen telakka katsottiin avustuksen arvoiseksi vuonna 2013.

Perusteilla oleva yhdistys haluaisi vuokrata telakan kaupungilta puuveneidensä kunnostukseen ja säilytykseen. Tällaisesta toiminnasta arvokkaassa miljöössä on hyvä esimerkki Tukholmassa, missä Träbåtssällskapet Skeppsmýran on Grönviks varvetilla luonut aluetta elävöittävän keskuksen. Näkisin myös Porvoossa olevan mahdollisuuksia vastaavaan telakan perinteiden ja arvokkaiden veneiden avulla. Jo se, että samamieliset toimivat yhdessä lisää onnistumisen mahdollisuuksia.

Jarmo Saarinen
Amanuenssi / Senior Curator
Merikeskus Forum Marinumin venekokoelman vastaava
Perinnelaivarekisterin asiantuntijalautakunnan jäsen
Klassikkovenerekisterin asiantuntijalautakunnan jäsen

Borgå segelsällskap r.f.
Johan Graeffe

Wilenius båtvarv ry

I Borgå segelsällskap r.f., BSS, är vi glada för att det finns entusiastiska människor som vill bevara det legendariska båtvarvet Wilenius båtvarv och de traditioner det innefattar. Varvet har varit ett av Borgås ståltheter när det gäller träbåtar.

Direkt ur BSS synvinkel kan vi konstatera att en av föreningens mest framgångsrika kappseglare, Gösta Kynzell, har ritat många av de snabba, vackra och framgångsrika segelbåtarna som tillverkats på Wilenius Båtvarv.

Antalet träbåtar minskar hela tiden och de som finns kvar behöver skötsel omvårdnad. Föreningen Wilenius båtvarv ry:s målsättning står BSS nära hjärtat, det vill säga att sköta om de vackra träbåtarna som vi har kvar och kanske till och med bygga nya. Att dessutom öppna varvet och verksamheten för intresserade är en fin sak.

I frågan om offerttävlingen Borgå stad utlyst står BSS neutralt, men hoppas definitivt att verksamheten fortsätter och att traditionerna förs vidare.

Borgå 27/8 2019

Johan Graeffe
BSS Kommodor

Wilenius båtvarv ry

Vi i BNK är intresserade av livet på sjön. Vi anser att Wilenius båtvarv med sin historia och sina traditioner är en viktig del av lokal båt kultur och stadsbild.

Gamla båtbyggertraditioner hör till Borgå och varvet ger ån sin positiva och speciella prägel.

Det vore viktigt att spara det existerande och fungerande varvet och utveckla det.

Det borde inte glömmas och förstöras utan ges möjlighet att stanna kvar och fortsätta aktivt i sin nuvarande miljö. Wilenius båtvarv är känt inom träbåtskretsar och har ett bra rykte.

Denna varvsverksamhet kunde man kombinera med någon annan funktion i Borgå som t.ex. gästhamnen mm. Varvet och båtbyggnad passar också västra åstranden som en naturlig och mjukare verksamhetsmiljö även i den nya stadsplanen.

Vi har erfarenhet av andra städer som har lyckats att spara gamla traditioner som blomstrar.

Vi anser att träbåtstraditioner borde bevaras.

Borgå 28.8 2019

Guy Granqvist
Kommodor

Finnish Eight Meter Association

27.08.2019

Wilenius Båtvarv r.y.

Niin sanottujen metriluokkien veneet on suunniteltu 1900-luvun alkupuoliskolla saman suunnitelusäännön mukaan. Monimutkaisen mittalukumatematiikan mukaan eri kokoluokan veneille annetaan metreissä ilmaistava mittaluku. Saman kokoluokan veneet eivät siis ole täysin identtisiä ja niiden pituus on suunnilleen kaksi kertaa mittaluku.

Näitä metriluokan veneitä ovat 5 mR, 5,5 mR, 6 mR, 8mR, 10 mR ja 12 mR. Kaikkia kokoluokkia on Suomessa ja oma yhdistyksemme FEMA on 8-metrinen (todellinen pituus n. 15 metriä) edunvalvoja.

Suomessa on kautta aikojen ollut kansainvälisesti katsottuna iso määrä todella aktiivisia 8mR veneitä. Nykyisin on aktiivisten 8mR veneiden määrä Suomessa noin kymmenkunta, mukana useita Wileniuksella rakennettuja kaunottaria. Nämä Wilenius-veneet ovat Gösta Kynzellin piirtämä Katrina (1939), Birger Slotten suunnittelema Vågspel (1943) sekä Arvid Laurinin piirtämä Andromeda (1948). Kaikki nämä kilpailevat aktiivisesti Suomessa ja ulkomailla.

Kotkassa optimoitu Luna voitti viime vuonna 8mR luokan maailmanmestaruuden.

Kansainvälisesti katsottuna on 8mR veneidemme aktiivisuus yhdessä 5 mR ja 6mR veneiden toiminnan kanssa hyvin merkittävä asia, koska veneet ja niiden perinteet ovat osa kansanperinnettä ja pohjoismaista kilpapurjehdus- kulttuuria. Yksi puuveneiden "kuninkuusluokan" 12mR edustaja on restauroitu Kotkassa.

Suomessa on viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana järjestetty kahdet 5.5 mR MM-kisat, kahdet 6 mR MM kisat ja kahdet 8 mR kisat. Seuraavia 8mR MM-kisoja ollaan juuri anomassa vuodelle 2023. Uskomme, että 2023 MM-kilpailujen ansiosta Suomen 8mR kanta kasvaa edelleen.

Kaikkiin näihin regattoihin, samoin kuin kansainvälisiin MM-kisoihin on osallistunut Wileniuksella rakennettuja veneitä.

Finnish Eight Meter Association

27.08.2019

Erityisen suuri kunnia on se, että vuonna 2020 Suomessa järjestetään 12 mR veneiden MM-kilpailut.

”Metriluokkien” veneet ovat osa kulttuuriperintöämme ja on tämän sukupolven vastuulla huolehtia näistä aarteista, jotta ne säilyvät vielä kauan. Tästä syystä Suomen 8mR liitto haluaa antaa täyden tukensa Wilenius Båtvarv r.y. yhdistykselle. On suotavaa, että telakka jatkaa toimintaansa ja että siellä jatketaan näiden veneiden talvisäilytystä, korjausta ja kunnossapitoa.

Tilanne on myöskin kaupallisesti merkittävä, koska varsinkin Helsingin seudulla pula talvisäilytyspaikoista ja venekorjaamoista on koko ajan lisääntymässä.

Ymmärrämme, että venetelakan toiminta on taloudellisesti melko vaatimatonta, mutta mielestämme Porvoossa pitäisi myös tukea tämän kaltaista pienyritystä.

Suomessa toimii tällä hetkellä useita puuveneisiin erikostuneita telakoita, joilla on merkittävää toimintaa puisten purjeveneiden korjauksiin ja kilpavenetuotantoon liittyen:

Pietarsaareissa on Jakobstads Båtvarv ja Kotkassa jo kansainvälistäkin mainetta niittänyt Puuvenekeskus (Redsky), Loviisassa on Laivasillan ympäristöön sijoittuvaa kulttuuriperinnettä, Helsingissä on monia edelleen toiminnassa olevia telakoita (Suomenlinnassa ja Särkällä), Turkuun on kasvamassa valtavan hieno kokonaisuus Åbo Båtvarvin ympärille, Maarianhaminassa on paljon perinnettä puhumattakaan Tukholmasta, Kööpenhaminasta, Oslosta, Hampurista ja melkein kaikista Euroopan kaupungeista, joilla on merellistä yhteyttä.

Granströmin Telakka Hangossa on lopettanut toimintansa pari vuotta sitten yrittäjän kuoltua.

Näkemyksemme mukaan nykyinen markkinatilanne puoltaa Wileniuksen telakan toiminnan jatkamista, koska puuveneet tarvitsevat lisää talvisäilytyspaikkoja, huoltoa ja suuriakin korjauksia.

Tarjonta tämän tarpeen tyydyttämiseksi on viime vuosina vähentynyt ja olisi hienoa, jos toiminta Porvoossa voisi olla osa tätä perinnettä ja pienyritystä. Jos Turussa on saatu aikaan kulttuuriarvoltaan ainutlaatuinen toimintakeskus venetelakan ympärille, niin miksi se ei olisi mahdollista Porvoossa?

Finnish Eight Meter Association

27.08.2019

FEMAn hallituksen puolesta

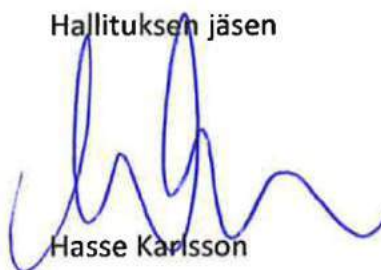
Puheenjohtaja

Markus Roschier

Espoo, 0400447876

Hallituksen jäsen

Hasse Karlsson

Turku, 0405195247

Wilenius Båtvarv r.y.

Suomen purjehdushistoriassa 6mR-luokalla on vahvat perinteet. Itsenäisyyden alkuaikoina luokka oli kansainvälisessä toiminnassa yksi painopisteistä ja nuori kansakunta panosti siihen näkyvästi. Olympialaisissa 6mR oli mukana Helsingin olympialaisiin saakka. Maan parhaat suunnittelijat ja veneenrakentajat tuottivat monia menestyneitä veneitä, myös vientiin.

Viimeisten vuosikymmenien aikana luokka on kokenut uuden nousun ja Suomessa on tällä hetkellä maailman suurin klassisten, eli ennen vuotta 1965 rakennettujen veneiden laivasto. Tänä vuonna elokuussa Hangossa pidettyihin luokan MM-kilpailuihin osallistui 48 venettä, joista 34 klassisia, yhtä niistä purjehti Espanjan vanha kuningas Juan Carlos. Suomalaisia osanottajista oli 22. Luokkaliiton rekisterissä veneitä on 45.

Yksi merkittävistä suomalaisista puuveneveistämöistä oli Wilenius Båtvarv, jonka rakentamista veneistä 4 kuutosta oli mukana näissä MM-kilpailuissa, lisäksi yhden yhden Wilenius-veneen replika. Se on enemmän kuin minkään muun yksittäisen veistämön tekemiä. Veneenrakennuksen loputtua Wileniuksen telakasta on muodostunut tärkeä talvisäilytyspaikka puuveneille. Olosuhteet telakalla ovat erinomaiset näiden arvokkaiden veneiden säilytykseen. Kun lisäksi telakka on kulttuurihistoriallisesti arvokas, mikä on 6mR-veneitä purjehtiville tärkeä asia, puoltaa Suomen 6mR-liitto voimakkaasti Wilenius Båtvarv r.y.:n pyrkimystä jatkaa telakkatoimintaa nykyisissä tiloissa.

Suomen 6mR-liitto – Finlands 6mR-förbund

pj
Ossi Paija

sihteeri
Heikki Hämäläinen

Porvoon kaupunginhallitus sekä asiaa hoitavat virkamiehet

Wilenius båtvärv rf

Porvoonjoen länsirannalla sijaitsevan Wileniuksen telakan toiminnan turvaamiseksi ja jatkamiseksi on perustettu voittoa tuottamaton yhdistys, Wilenius båtvärv rf.

Yhdistyksen tarkoituksena on mm.

- säilyttää, kehittää ja tukea puuveneiden restaurointiin, konservointiin, korjauksiin ja toimintaan liittyviä tietoja ja taitoja.
- hallita ja johtaa telakka- ja satamatoimintaa.
- auttaa Porvoon kaupunkia säilyttämään telakan historiallinen ympäristö paikkana, missä edellä mainittuja toimintoja voidaan toteuttaa.
- tarjota suurelle yleisölle tilaisuus tutustua telakka- alueeseen ja perinteiseen veneiden rakennus- ja korjaustyöhön.
- mahdollistaa vanhojen puuveneiden talvisäilytys sekä perinteinen vedestä nosto ja lasku vetotelakkaperiaatteella.
- mahdollistaa alueen rakennusten käyttöä kesällä telakointiajan ulkopuolella.
- tarjota suojaisa satama erityisesti perinteisille puuveneille.

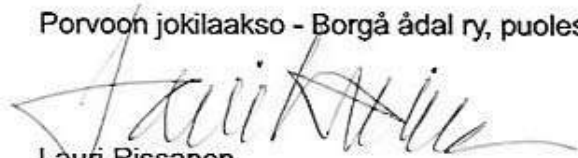
Tarkoituksensa toteuttamiseksi Wilenius båtvärv ry:

- vuokraa Porvoon kaupungilta joen länsirannalla olevan vanhan ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan telakka-alueen rakennuksineen, jolla telakoidaan, huolletaan ja korjataan edellä mainittuja veneitä.
- hankkii käyttöönsä vanhat laiturit rakenteineen.
- hankkii veneiden telakoinnissa ja korjaustyössä tarvittavaa välineistöä ja materiaalia.
- mahdollistaa veneiden rakentamisen ja korjaustoiminnan rakennettavassa uudisrakennuksessa tai erillisessä, vanhasta rakennuksesta erotettavassa tilassa yhteistyössä tätä tarkoitusta varten perustettavan yhtiön kanssa.

Wileniuksen telakka on tärkeä osa vuonna 2010 perustettua Porvoon kansallista kaupunkipuistoa. Telakka on ainutlaatuinen osa Porvoon merellistä historiaa ja veneenrakennuskulttuuria. Telakka on hyvin tunnettu ympäri maailmaa puuveneharrastajien piireissä.

Porvoon jokilaakso - Borgå ådal ry haluaa tällä kirjeellä osoittaa tukensa Wilenius båtvärv ry:n toiminnalle ja toivoo asiassa Porvoon kaupungin myönteistä päätöstä

Porvoon jokilaakso - Borgå ådal ry, puolesta

Lauri Rissanen
arkkitehti, puheenjohtaja

**PORVOON
POOKI**

PORVOO 28.8.2019

Vetoomus Vileniuksen Telakan toiminnan jatkon mahdollistamiseksi

Meripartio Porvoon Pooki Ry toivoo kaupungilta vahvaa yhteistyötä ja myönteistä suhtautumista Vileniuksen Telakan säilyttämiseksi Porvoossa Jokirannassa.

Meripartio Porvoon Pooki Ry järjestää Porvoossa aktiivista harrastustoimintaa yli 150 lapselle ja nuorelle. Meripartioaluksemme on saanut laituripaikan kaikkine oheispalveluineen keskeiseltä paikalta länsirannalta, mikä mahdollistaa kaupunkilaisille lapsiperheille helpon harrastamisen partioaluksellamme S/Y Nannalla.

Meripartio, purjealus Nanna ja pitkän historian omaava Vileniuksen telakka ovat merkittävä osa meripartiotoimintaa kaupungissamme. Porvoo on veneilykaupunki ja merenrantakaupunki, jossa tällaisen historian omaava telakka tulee säilyttää ja sen toiminta mahdollistettava nuorille partiolaisille, kaupunkilaisillemme ja yhä kasvavalle turismille helposti lähestyttävänä keskellä kaupunkia.

Porvoossa 28.8.2019

Päivi Laine
Lippukunnanjohtaja
Meripartio Porvoon Pooki Ry

Tuomas Mustakallio
Venevastaava
Meripartio Porvoon Pooki Ry

-Kulttuuriteko

2019 -kevättalvella lueskellessani ÖN -lehteä, meinasi minulta aamukahvit mennä väärään kurkkuun, siinä kerrottiin että Wileniuksen telakan vuokrasopimusta ei jatketa kaupungin taholta.

Nopeasti pähkinän kuoressa Wileniuksen telakka perustettiin 30-luvun alussa eli nyt se lähentelisi 90-vuotta, Siellä on valmistettu jopa ulkomailla mainetta niittäneitä laadukkaista puisia purjeveneitä, joista ehkä nykyihmisille on tunnetuin tyyppi Laurin Kryssare, joita vielä pari on, jopa telakalla säilytyksessä.

Minua ihmetyttää syvästi se, että kaikissa Porvoon naapurikaupungeissa tällaiset historialliset puuvene hankkeet ovat suuressa arvossa ja kaupunkien johtojen erityisessä suojeluksessa, niin Helsingissä, Loviisassa ja Kotkassa. Kotkassa järjestetään vuosittain jopa puuvenepäivät, jonne ihmiset matkaavat kauempaakin ja majoittuvat kaupunkiin ja käyttävät kaupungin ravintolapalveluita.

Jos pohditaan asiaa matkailun kannalta, olen ollut aistivini ympäripyöreää puhetta modernista rakennuskulttuurista, jota sitten tulisi kauempaakin katsomaan. Vertailukohta löytyy Helsingistä, siellä on arkkitehtuurinen kokonaisuus nimeltä Pasila ja hiukan rähjäisen oloinen saari laivatelakoineen ja venetelakoineen nimeltään Suomenlinna- kummassa matkailijat käyvät ?- vastauksen tietää kaikki.

Wileniuksen telakalle on nyt haettu yrittäjää, joka nyt niin sanotusti kehittäisi liiketoimintaa, tässä taas tulee muistaa se, että telakka on perinnepuuvenetelakka ja hommat hallitseva venepuuseppä on erikoisosaaja. Joten ihan kuka tahansa yrittäjä näitä hommia ei hallitse.

Syväni huolenani on se, että jos toiminta telakalla loppuu, katoaa suurin osa näistä arvokkaista veneistä lopullisesti pois ja sormia napsauttamalla ne eivät tule takaisin. Suurin osa näistä tämänhetkisistä Wileniuksen telakan veneistä ovat yli 50 -vuotta vanhoja ja jotkut jopa yli 100-vuotiaita.

Ilolla tervehdin uutta yhdistystä, joka tavoittelee Wileniuksen telakan säilyttämistä toimivana ja paikallisena puuvenerakentamisen asiantuntijana. Tämä pitäisi nähdä matkailuvalttina ja jota voitaisiin edelleen kehittää yleisöä varten, jossa voitaisiin esitellä iäkkäitä veneitä, niin moottori- kuin purjeveneitä, korjausta, veneen veistoa. Se voisi olla joillekin matkailijoille syy tulla Porvooseen.

Toivottavasti ymmärrystä ja näkemystä oikealle kulttuurille löytyy kaupunkimme päättäjiltäkin.

Matti Luoma

Porvoon Kipparit Ry

Kommodori

Lähtettäjä: "jukka-pekka.flander@ym.fi" <jukka-pekka.flander@ym.fi>
Aihe: VS: Wileniuksen telakka ja Porvoon kansallinen kaupunkipuisto
Päivämäärä: 30. elokuuta 2019 klo 11.19.09 UTC+3
Vastaanottaja: <marikki@kroma.fi>

Parahin Marikki Hakola,

Ympäristöministeriö ei anna virallista lausuntoa asiassa.
Sen sijaan kansallisten kaupunkipuistojen verkoston kehittämisestä ympäristöministeriössä vastaavana virkamiehenä ja kansallisten kaupunkipuistojen asiantuntijana vastaan 15.8.2019 sähköpostitse tulleeeseen kysymykseenne:

"Kysymme Ympäristöministeriön kantaa, sopiiko edellä kuvatun kaltainen ja yhdistyksen säännöissä tarkemmin määritelty toiminta osaksi Porvoon kansallisen kaupunkipuiston nykyhetkeä, kokonaisuutta ja tulevaisuuden toimintoja? "

Vastaukseni:

Porvoon kansallinen kaupunkipuisto perustettiin 2010 kaupungin hakemuksesta/ympäristöministeriön päätöksellä raja-alueella olevien, maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 68 §:ssä lueteltujen erityisten arvojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Kaupungin hakemukseen ja ministeriön päätökseen sisältyi Wileniuksen telakka-alueen omistajan suostumus alueen ottamiseksi osaksi Porvoon kansallista kaupunkipuistoa. Sitten alueelle on tehty/vahvistunut mainitsemanne kaava, joka paitsi suojelee olemassa olevat rakennukset, sallii myös uudisrakentamista aiemman toiminnan "hengessä". Kaavan valmisteluvaiheessa minua on epävirallisesti kuultu, jotta kansallisen kaupunkipuiston näkökulma tulisi siinä otettua huomioon.

Olette kirjoituksessanne todenneet, että "Wilenius on ainut Länsirannalla jäljellä oleva alueen teolliseen ja artesaanihistoriaan liittyvä toiminto."

Tämä kuvauksenne määrittelee osuvasti myös telakka-alueen roolin osana Porvoon kansallista kaupunkipuistoa: se on olennainen osa Porvoon kehitystarinaa, jonka kansallinen kaupunkipuisto pyrkii säilyttämään ja kertomaan.

Tavoitteistanne ja vastaisesta toiminnastanne toteatte seuraavaa: "Tavoitteemme on kehittää telakan toimintaa siten, että perinteisten klassikko puuveneiden säilyttämisen ja kunnostuksen lisäksi Wileniuksen telakalla ryhdytään jälleen rakentamaan uusia puuveneitä. Kaava mahdollistaa uuden verstasrakennuksen rakentamisen nykyisten, suojeltujen venehallien yhteyteen. Haluamme myös ryhtyä järjestämään telakalla kaikille avoimia, merellisiä, puuvenekulttuuriin liittyviä tapahtumia ja elvyttää siten puuveneilyyn liittyviä merenkulku- ja käsityötaitoja ja lisätä suuren yleisön tietoisuutta puuveneistä ja niiden historiasta ja tulevaisuudesta."

Tavoitteenne ja ajatuksenne vastaisesta toiminnasta puuveneperinteen ylläpitämisestä, jatkamisesta ja uudelleen henkiin herättämisestä ovat niin ikään sopusoinnussa Porvoon kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden kanssa. On tärkeää, että puuveneiden varastointi,

puuveneperinteen ylläpito ja jatkaminen eivät jää vain pienen erityisryhmän asiaksi. Pidän erityisen hyvänä tavoitteenanne sitä, että telakka-alue puuvenerakentamisineen kehittyisi puuvuonarakentamisperinnettä kunnioittavana ja perinteen jatkamista edistävänä osana Porvoon kansallisen kaupunkipuiston kerrontaa. Alueen muodostuminen yleisölle – ainakin soveltuvin osin – avoimeksi puolijulkiseksi tilaksi tapahtumineen on tervetullut tavoite kansallisessa kaupunkipuistossa.

Kirjoituksesta päätellen olette perehtyneet muiden, vastaavanlaista toimintaa harjoittavien yhdistysten/tahojen toimintaan. Tämä osoittaa, että olette lähdössä ammattimaisesti liikkeelle. Kontaktit auttavat yhdistystänne välttämään ”pahimmat sudenkuopat” toimintanne alkuvaiheessa sekä löytämään oman, erityisen, ”Porvoon lähtöisen” roolin toimijoiden kansallisessa tai jopa kansainvälisessä kentässä.

Jukka-Pekka Flander

Ympäristöneuvos

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

jukka-pekka.flander@ym.fi

gsm (rinnakkainen) 050 302 7597